

Cuprins

Mulțumiri 9

Introducere 11

Partea I

Întâlnirea cu mincinosul : cine minte și de ce ?

Capitolul 1. Ce este minciuna ? 21

Capitolul 2. Prețul unei minciuni 25

Capitolul 3. Evoluția unui mincinos :

de ce mint animalele (da, animalele !), copiii și tinerii ? 38

Capitolul 4. Celeșapte motive pentru care mint adulții 50

Capitolul 5. Mincinoșii de pe Internet 64

Partea a II-a

Detectarea minciunii

Capitolul 6. Instinctele și contextul 85

Capitolul 7. Limbajul trupului la un mincinos 89

Capitolul 8. Limbajul feței la un mincinos 138

Capitolul 9. Vocea mincinosului :

înălțimea, volumul, tonul și ritmul 178

Capitolul 10. Conținutul discursului : nu sunt doar cuvinte	195
Capitolul 11. Ochii mincinoși : iubiți care înșală și amăgesc	213
Capitolul 12. Profilul celui mai toxic mincinos :	
psihopatul/sociopatul.....	227
Concluzie. Catharsis prin descoperire.....	237
<i>Index</i>	241

Dr. Lillian Glass, *The Body Language of Liars*

The Body Language of Liars © 2013 Lillian Glass PhD

Original English language edition published by The Career Press, Inc. 220 West Parkway, Unit 12, Pompton Plains, NJ 07444 USA. All rights reserved.

© 2014 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © poosan/Shutterstock.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

GLASS, LILLIAN

Limbajul trupului și minciunoșii: cum să detectezi minciunile care îți se spun în fiecare zi / Lillian Glass; trad. de Mădălina Sofron. – Iași: Polirom, 2014

Index

ISBN print: 978-973-46-4288-5

ISBN eBook: 978-973-46-4556-5

ISBN PDF: 978-973-46-4557-2

I. Sofron, Mădălina (trad.)

159.925

159.923.2

177.3

Printed in ROMANIA

Dr. Lillian Glass

LIMBAJUL TRUPULUI ȘI MINCINOȘII

Cum să detectezi minciunile
care tăi se spun în fiecare zi

Traducere de Mădălina Sofron

POLIROM
2014

O adolescentă nevinovată a fost victimă unui astfel de „pretendent” de pe Internet, care a insistat ca fata să-i trimită o poză topless de-a ei. Pretendentul, care s-a dovedit a fi o colegă de la școală, i-a transformat fetei viața într-un adevărat iad, trimițând poza compromițătoare tuturor prietenilor ei. În consecință, victimă s-a ales cu o reputație proastă la școală și a început să fie atât de agasată de persoane dubioase de pe Internet, încât a ajuns ca în cele din urmă să se sinucidă. Acest scenariu oribil se repetă de foarte multe ori, distrugând viața multor tineri (și pentru că tot veni vorba despre acest subiect, este important de menționat că trimiterea sau primirea de poze nud pe Internet este considerată o infracțiune în cazul minorilor). Așadar, părinții trebuie să supravegheze îndeaproape activitatea copiilor pe Internet și să le explice clar că nu au voie să trimită poze nud cu ei în mediul online, deoarece acest lucru reprezintă o infracțiune pentru care vor fi pedepsiți, fără ca părinții să poată face nimic.

14. Șantajul emoțional

Atunci când o persoană recurge la anumite tactici, în încercarea de a vă face să vă simțiți prost pentru că nu i-ați mai răspuns, nu i-ați scris suficient de repede sau nu ați comunicat cu ea mai des, înseamnă că încearcă să vă controleze emoțional, pentru a vă putea manipula mai bine. Se întâmplă prea des ca unii oameni bine intenționați și grijulii să cadă în această capcană, fiindcă nu vor să rănească sentimentele celorlalți sau dorindu-și foarte mult să se facă plăcuți. Să nu faceți această greșeală. Dacă cineva, *oricine ar fi*, mai ales dacă e vorba de o persoană pe care nu o cunoașteți sau cu care abia ați început să vă împrieteniți, vă admonestează sau încearcă să vă provoace un sentiment de vinovăție, atunci eliminați-o din listă și blocați-o cât mai repede posibil.

15. Fotografii mincinoase

Fiți întotdeauna atenți la decor sau la mediul ambiant când priviți o fotografie. O persoană care v-a dat impresia că este bogată, dar vă trimite o fotografie realizată într-o casă sărăcăcioasă sau fără mobilă probabil că vă minte. Dacă cineva vă spune că nu are copii, dar în fotografie pe care v-o trimite se pot vedea jucării sau un cărucior, atunci e posibil să fie căsătorit și în căutare de o mică aventură.

Dacă un bărbat încarcă pe Internet poze cu el alături de alte femei, care nu fac parte din familia sa (același lucru este valabil și pentru o femeie), atunci înseamnă că este deja implicat într-o altă relație (sau în alte relații). Sau ar putea fi modul lui, nu foarte subtil, de a arăta ce fel de femei îi plac. O astfel de persoană vă transmite practic că, dacă nu sunteți la fel de drăguță ca femeile din fotografiile sale, atunci nu are sens să vă pierdeți timpul. Dacă este pe jumătate dezbrăcat sau dacă pozele sunt provocatoare, tot ce își dorește este să vă aibă ca parteneră de sex. Dacă nu are nicio fotografie, ar putea fi o persoană arogantă, foarte cunoscută sau pur și simplu ar putea avea ceva de ascuns. De asemenea, ar putea avea o părere proastă despre el, nesimțindu-se suficient de atractiv din punct de vedere fizic pentru a se expune într-o fotografie pe Internet.

Dacă fotografie pare prea profesionist realizată, dacă persoana arată *prea* bine sau dacă nu are nicio fotografie instantanee, atunci trebuie să aveți grijă. E posibil ca fotografie să nu fie a persoanei respective. În același timp, uitați-vă și la felul în care persoana este îmbrăcată (stilul de haine, tendințele dintr-o anumită perioadă etc.), pentru că aceste detalii vă pot oferi informații despre momentul în care a fost făcută fotografie și despre vârsta reală a acelei persoane.

Despre *catfishing* și furtul de identitate online

Richard Perry este un cunoscut producător muzical de la Hollywood. A contribuit la succesul albumelor multor staruri ale muzicii pop, inclusiv ale lui Rod Stewart, timp de decenii la rând. În prezent este de asemenea partenerul de viață al lui Jane Fonda. Dar înainte ca actrița să intre în viața lui, acest producător intelligent și talentat a fost curtat de o femeie care nu era cine pretindea că este. Miranda Grosvenor i-a spus lui Richard că este blondă, studiază la Universitatea Tulane, are o bună situație socială și financiară și lucrează ca manechin pe plan internațional, fiind originară din Louisiana. Ceea ce Richard nu știa era că Miranda le spunea același lucru și altor bărbați bogăți, puternici și famoși, cum ar fi Warren Beatty, Bono, Bob Dylan, Ted Kennedy, Robert De Niro, Rush Limbaugh, Richard Gere sau Billy Joel.

Conform unui articol din revista *Vanity Fair*, Richard Perry era atât de îndrăgostit de Miranda, încât a cerut-o în căsătorie, deși nu o întâlnise niciodată :

Obișnuiam să mă întorc acasă după ce (...) munceam în studioul de înregistrare (...). Îmi turnam un pahar de vin și luam cina în fața telefonului cu speaker, vorbind cu Miranda ore întregi (...). Nu aveam [de gând] să mai continui mult fără să o întâlnesc. Așa că i-am cerut să vină la New York. Eram nerăbdător. Mai ales atunci când m-am întâlnit cu ea în camera ei de hotel. Și ea a dorit (...) ca toate luminile să fie stinse.

Când ochii lui Richard Perry s-au adaptat, într-un final, la bezna din camera de hotel, acesta nu a văzut-o pe frumoasa și atractivă blondă de 23 de ani la care se aștepta. În schimb, în locul unui manechin, a deslușit o femeie supraponderală și deloc arătoasă, cu o aluniță mare pe față. Richard a încheiat relația cu

Miranda Grosvenor, al cărei nume real era Whitney Walton. Se pare că aceasta era o asistentă socială singuratică și plătită din Baton Rouge, al cărei hobby era să seducă bărbați bogăți și puternici, cu ajutorul vocii suave și al abilităților sale de comunicare.

Acest lucru s-a întâmplat în 1999, când încă nu exista un termen care să descrie fenomenul prin care unii oameni recurg la identități false pentru a seduce alte persoane, cu scopul de a le păcăli și a le implica într-o relație amoroasă. În America zilelor noastre, acest fenomen poartă denumirea de *catfishing*. Richard Perry a fost păcălit prin telefon, dar în prezent fenomenul de *catfishing* are loc pe Internet. Termenul *catfish* provine de la documentarul cu același nume, realizat în 2010 de Nev Schulman. Nev, de profesie fotograf, a primit un tablou în care era reprezentată una dintre fotografiile sale publicate anterior, iar autoarea tabloului era o fetiță foarte talentată în vîrstă de 8 ani, pe numele ei Abby, originară din Vestul Mijlociu al Statelor Unite. Cei doi au devenit prieteni pe Facebook, iar familia lui Abby (mama ei, Angela, tatăl ei și frumoasa și talentata soră vitregă, Megan) s-a alăturat rețelei sociale la puțin timp după aceea. Astfel, Nev a început o relație la distanță, prin telefon și Internet, cu sora mai mare, Megan.

La un moment dat, cei doi au decis că venise în sfârșit timpul să se cunoască. Dar Nev a început să devină bănuitor când a descoperit că melodiile pe care Megan i le-a trimis, susținând că sunt compuse de ea, erau luate de pe YouTube. Nev a descoperit și alte afirmații false și a fost distrus. Dar fiindcă dorea să-și continue documentarul despre găsirea iubirii pe Internet, și-a luat fratele și un prieten și s-au urcat în mașină, cu scopul de a-i face o vizită neanunțată lui Megan.

În cele din urmă, Nev a descoperit că mama lui Megan, Angela, o femeie de vîrstă mijlocie, modestă și căsătorită, a cărei viață era dedicată îngrijirii a doi fii gemeni vitregi, ambii cu un

grad sever de invaliditate, era, de fapt, cea care realizase tablourile și i le trimisese, și nu micuța Abby. S-a dovedit că Abby nu era deloc o artistă ; de fapt, atunci când Nev a întâlnit-o pe micuță și a întrebat-o despre talentul ei la pictură, aceasta nu a știut despre ce vorbește. A ieșit la iveală și faptul că Angela avea, într-adevăr, o fiică mai mare, dar numele ei nu era Megan, iar adevărata ei fată se îndepărtașe de ea de foarte mult timp. În mod evident, Megan nu era Tânără din pozele pe care le primise Nev. Totul a făcut parte dintr-un şiretlic menit să-l facă pe Nev să credă că era implicat într-o relație cu o frumoasă Tânără din Washington. Pozele cu „Megan” fuseseră pur și simplu luate de pe Internet. Când, în cele din urmă, Angela a recunoscut adevărul, a afirmat că totul a fost o fantezie cu privire la ceea ce ar fi putut fi viața ei, dacă nu ar fi făcut alegerile pe care le-a făcut.

Nev s-a gândit că termenul *catfish* ar fi potrivit pentru documentarul său după o discuție cu Vince, soțul Angelei, care i-a spus că atunci când codul viu este trimis din Asia către America de Nord, peștii care rămân inactivi în acvarii devin prea grași și molatici. Pentru a preveni acest lucru, pescarii introduc un somn* alături de peștii cod pentru a-i menține activi. Vince i-a spus lui Nev că oamenii ca soția lui sunt ca niște somni, făcându-i pe ceilalți să alerge în cerc – și de aici termenul care se referă la persoanele care, în sens figurat, îi plimbă pe ceilalți de colo colo. Termenul a devenit și mai popular din momentul în care Nev a creat o emisiune pentru postul de televiziune MTV, denumită tot *Catfish*, al cărei gazdă este și în prezent. Emisiunea aduce în centrul atenției adevărurile și minciunile din viața celor care au fost implicați în relații pe Internet.

Orice persoană vulnerabilă, singură sau în căutare de iubire poate cădea victimă fenomenului de *catfishing*. Cu ceva timp în urmă am cunoscut o fostă actriță de comedie, cândva celebră și

* *Catfish* (engl.) (n.tr.).

atrăgătoare, care acum devenise o femeie de vîrstă mijlocie care nu mai arăta prea bine, după ce trecuse prin mai multe divorțuri și relații nereușite cu bărbații. Într-una din zile m-a sunat să-mi spună că își întâlnise dragostea vieții – un bărbat pe care îl cunoscuse pe Facebook. Era vorba de un manechin italian de vreo 30 de ani, care provenea dintr-o familie înstărită. Mi-a mai mărturisit că nu era doar foarte arătos, ci și cel mai romantic bărbat pe care îl cunoscuse vreodată, pentru că în fiecare zi îi trimitea muzica ei preferată, poezii frumoase și imagini cu trandafiri și mesaje de dragoste. Mai mult chiar, mi-a povestit despre conversațiile lor aprinse de pe *Instant Messenger*. În plus, era foarte nerăbdătoare, pentru că bărbatul plănuia să-i trimită un bilet de avion ca să-l viziteze în Italia, unde avea de gând să o plimbe cu iahtul său personal și să o ducă să-l vadă cum joacă polo pe iarba.

Când mi-a arătat pozele cu iahtul și cu poneiul de polo am început să devin suspicioasă, mai ales pentru că nici el, nici altcineva nu se afla pe iaht sau în apropierea iubitului și prețuitului ponei al manechinului italian. Mi s-au părut a fi niște poze standard, pe care oricine le poate lua de pe Internet. Dar în momentul în care l-am văzut pe „Giovanni” în poze, am știut cu siguranță că totul e o mare păcăleală. Am exclamat fără să vreau: „O, Doamne! ”.

„Vezi? Ti-am spus că e superb”, a chicotit ea.

„Îmi pare rău că trebuie să fiu eu cea care îți dă vești proaste”, i-am spus cu milă, „fotografiile astăzi sunt cu Gabriel Aubry, manechinul canadian și tatăl copilului lui Halle Berry. Draga mea, ai fost înșelată! ”.

E de la sine înțeles că fosta actriță a rămas consternată și stânjenită. Niciun alt prieten nu îi spuse că cine e bărbatul din fotografii. Poate că într-adevăr nu știau sau poate că au omis să-i dezvăluie adevărul, însă eu am ales să i-l spun.

Talentatul și cunoscutul fotbalist al echipei Notre Dame, Manti Te’o, a fost și el stânjenit să recunoască faptul că fusese victimă